

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Co/7/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217459
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312217459.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a členov senátu Mgr. Adriany Némethovej a JUDr. Jána Bernáta, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 21.10.2013, č. k. 10C/6/2013-52, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

Odporcovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 4 odsek 1 písmeno a/ bod 1., § 9 odsek 1, odsek 2, § 15 odsek 1, § 16 odsek 1, § 17 odsek 1, odsek 2, odsek 3, § 19 odsek 1, odsek 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i ustanovenia § 41 odsek 1, odsek 2 písmeno d/, § 44 odsek 1, odsek 2 zákona č. 233/1995 o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom doručeným dňa 28.09.2012 domáhal od odporcu zaplata sumy 125 eur ako majetkovej škody a titulom nemajetkovej ujmy v sume 449,94 eur. Zo spisu Okresného súdu Levice, sp. zn. 6Er/585/2010 mal preukázané, že v tomto exekučnom konaní podal súdny exekútor dňa 16.07.2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, ktorá bola uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 08.11.2010, č. k. 6Er/585/2010-15 zamietnutá, pričom oprávnený bol dňa 10.09.2010 vyzvaný o predloženie zmenky a dohody o vyplnení zmenky, ktorú nedoložil a dňa 30.08.2010 podal sťažnosť na prieťahy v konaní. Voči rozhodnutiu bolo podané odvolanie oprávneným, o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením č. k. 25CoE/88/2010-34 dňa 30.12.2010 tak, že potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu, následne vzal oprávnený svoje odvolanie späť. Uznesením 6Er/585/2010-46 zo dňa 23.09.2011 bolo exekučné konanie zastavené, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.10.2011.

Mal preukázané, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku bola odporcovi doručená 25.09.2012, mal však za to, že ku dňu jeho rozhodovania o návrhu navrhovateľa už bolo zrejmé, že odporca neuznal nárok navrhovateľa a v rámci predbežného prerokovania ho neuspokojil, čo vyplynulo aj z vyjadrenia odporcu, a preto mal za to, že v čase svojho rozhodovania 6 mesačná lehota uplynula a odporca nárok navrhovateľa neuspokojil.

Navrhovateľ sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15 dňovej lehote, resp. primeranej lehote. Súd neskúmal, či prišlo k prieťahom v konaní,

zistoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej, resp. primeranej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Vykonaným dokazovaním zistil, že súd o žiadosti o udelenie poverenia, ktorá bola súdu doručená 16.07.2010 rozhodol 08.11.2010, avšak súd si musel vyžiadať pred rozhodnutím zmenu a dohodu o vyplnení zmenky uzavretú s povinným, o ktorú požiadal oprávneného 10.09.2010 a túto oprávnený nedoručil. Okrem toho mal za to, že zo slovného a logického výkladu ustanovenia § 44 odsek 2 Exekučného poriadku, v znení účinnom v čase začatia exekučného konania vyplýva, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na vydanie poverenia, pokiaľ súd zamietol návrh na vydanie poverenia, táto lehota neplatí. Mal za to, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu odporcu. Poukázal na skutočnosť, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu a taktiež súdne konanie o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Prípadné nedodržanie primeranej lehoty však automaticky nezakladá nárok na náhradu škody. Mal za to, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody, ktorú vyčíslil paušálnou sumou a rovnako nepreukázal príčinnú súvislosť s oneskorene vydaným rozhodnutím o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ďalej uviedol, že vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa vyššie uvedeného zákona len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom, teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t. j., ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil.

Čo sa týka nemajetkovej ujmy, táto nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré boli už vo veci konštatované a na základe ktorých nevidel súd dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. O žiadosti o udelenie poverenia bolo rozhodnuté a žiadne konanie, v ktorom je možné konštatovať prieťahy v konaní, sa nevedlo. Taktiež mal za to, že navrhovateľ nepreukázal vznik škody, nepreukázal spojitosť škody s príp. nedodržaním zákonnej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia, preto z dôvodu nehospodárnosti zamietol návrh na vykonanie znaleckého dokazovania.

Poukázal taktiež na to, že prípadné priznanie nemajetkovej ujmy navrhovateľovi by bolo v rozpore s ustanovením § 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého OSP upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb, ako aj v rozpore s dobrými mravmi. Z množstva exekučných konaní, ktoré sú vedené na všetkých súdoch Slovenskej republiky bolo súdu známe, že navrhovateľ využíval práve rozhodcovské doložky a o jeho nárokoch rozhodovali rozhodcovské súdy, ktoré nerešpektovali ustanovenia právnej úpravy o ochrane spotrebiteľov a napriek ich povinnosti tieto skúmať, to nerobili a priznávali navrhovateľovi aj také plnenia, ktoré boli zjavne neplatné pre neprijateľné zmluvné podmienky. Uviedol, že je preto zarážajúce, že pri ochrane svojich práv sa striktné domáha ochrany svojich práv a dôsledného dodržiavania zákona, ale vo svojich zmluvných vzťahoch so svojimi klientmi už taký dôsledný nebol.

K námietke odporcu na premlčanie nároku uviedol, že nárok navrhovateľa, ak by bol dôvodný, nie je premlčaný, pretože uznesenie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia bolo oprávnenému doručené 12.11.2010, kedy sa mohol dozvedieť aj o vzniku škody, pričom premlčacia lehota začala plynúť nasledujúci deň, t. j. 13.11.2010 a uplynula 13.11.2013. Dospel teda k názoru, že nárok navrhovateľa, ak by bol dôvodný, by nebol premlčaný, lebo dňa 25.09.2012 podal navrhovateľ žiadosť o predbežné prerokovanie nároku.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že súd prvého stupňa svojím postupom odňal možnosť účastníkovi konania konať pred súdom, nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení odvolania namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo došlo k založeniu zodpovednosti právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má za dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ustanovením § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., súd svojím rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Tvrdil, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Namietal, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite. Uviedol, že súd vôbec nevyvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca v danom prípade vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie, a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu ale len súdu exekučného. Ďalej poukázal na to, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a je jeho povinnosťou aplikovať platné právo, a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorý uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vznikajú aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy. Taktiež Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote. Keďže súd, ale ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu navrhovateľovi a to v takej forme, že on nepresadzoval vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Záverom uviedol, že nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom a išlo o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 odsek 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa (§ 212 odsek 1 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania, ktoré mu predchádzali. Odvolanie navrhovateľa prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 odsek 2 OSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 156 odsek 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 219 odsek 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 odsek 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na ustanovenie § 212 odsek 1 OSP, pri posudzovaní predmetnej veci sa odvolací súd zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplatenia sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 449,94 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 6Er/585/2010. Nesprávny úradný postup navrhovateľ vzhľadom na nevydaní rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote, v prietahoch

v konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože k vydaniu rozhodnutia došlo s omeškaním viac ako 244 dní a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok, keď exekučný súd vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny, čím vytvoril stav zakladajúci reálnu vymožitelnosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Z obsahu Okresného súdu Levice sp. zn. 6Er/585/2010 vyplýva, že exekučnému súdu bola dňa 16.07.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora D. S. P. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnému J. J., o vymoženie 1.695,97 eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 18.01.2010, sp. zn. SR 23019/09. Exekučný súd uznesením zo dňa 08.11.2010, č. k. 6Er/585/2010-15, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zamietol po tom, ako ho dňa 10.09.2010 vyzval na predloženie podkladov, na ktorú výzvu však oprávnený nereagoval. Medzitým bola súdu zo strany oprávneného doručená všeobecná sťažnosť a podnet na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prietahy v konaní, datovaná dňom 30.08.2010. Proti uzneseniu podal oprávnený v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom dňa 30.10.2010 rozhodol uznesením č. k. 25CoE/88/2010-34 Krajský súd v Nitre a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Oprávnený podané odvolanie vzal dňa 20.01.2011 späť. Následne bolo exekučné konanie zastavené uznesením exekučného súdu zo dňa 23.09.2011, č. k. 6Er/585/2010-46, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17.10.2014. Podľa navrhovateľa takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo až po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty s časovým oneskorením viac ako 244 dní, ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitnosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prietahy v konaní.

Podľa § 44 odsek 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.05.2010 (v čase začatia exekučného konania), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd preto tak, ako i súd prvého stupňa, poukazuje na skutočnosť, že z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že 15 dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora, sa pre exekučný súd vzťahovala len na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Pokiaľ by však bol úmysel zákonodarcu, aby bola 15 dňová lehota i na rozhodnutie, ktorým sa zamietne žiadosť o udelenie poverenia, bol by to explicitne zakotvil spôsobom, ako v niektorých ďalších ustanoveniach Exekučného poriadku (§ 44 odsek 8, § 50 odsek 2). Zo strany exekučného súdu tak nedošlo k porušeniu povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, pretože po doručení žiadosti o udelenie poverenia (16.07.2010), po náležitom preskúmaní, vo veci rozhodol (08.11.2010) po 115 dňoch (nie 244 dní, ako uvádzal navrhovateľ), s ohľadom na okolnosti danej veci, nemožno vzhľadnúť žiadne prietahy.

Správne preto súd prvého stupňa zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, t. j. po preskúmaní podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, nezistil naplnenie ani jednej z nich.

K námietkam navrhovateľa, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom odvolací súd udáva, že po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 odsek 1 písmeno f/ OSP nezistil. V predmetnej veci sa pojednávajúca (21.10.2013) právny zástupca navrhovateľa zúčastnil. K ďalším námietkam navrhovateľa, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote odvolací súd poukazuje už na vyššie uvedené zistené skutočnosti súdom prvého stupňa, z ktorých jednoznačne vyplýva skutočnosť, že exekučný súd rozhodol o

zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na 115. deň od doručenia žiadosti, preto odvolací súd konštatuje, že k rozhodnutiu došlo v primeranej lehote a teda k stavu právnej neistoty namietaného navrhovateľom ani nemohlo dôjsť. Keďže navyše predmetné exekučné konanie bolo následne právoplatne zastavené z dôvodu, že navrhovateľ nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohlo dôjsť ku vzniku akejkoľvek škody oprávneného pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie. Čo sa týka námietok navrhovateľa k aplikácii právnej úpravy § 9 odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. odvolací súd udáva, že v tomto prípade nemôže ísť o nesprávnosť rozhodnutia, keďže súd prvého stupňa citoval právny predpis v správnom znení účinnom do 01.01.2013.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, preto ako vecne správny, podľa § 219 odsek 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 odsek 1 v spojení s § 142 odsek 1 a § 151 odsek 1 veta prvá OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporca návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.